

עבודה בדיני מיסים

מיסוי רכישה עצמית של מניות

קורס : דיני מיסים.

ד"ר תמיר שאנן, עו"ד ורו"ח טל מזרחי ומתן יעקב.

סטודנט :

תאריך הגשה :

תוכן העניינים :

1. מבוא ..... 2.
  2. מיסוי רכישה עצמית של מניות.....2-6.
  3. דין רצוי – דעה אישית ..... 6.
  4. סיכום ..... 7.
  5. רשימה ביבליוגרפית .....7.
-

מבוא : ברשימה זו להלן, נסקור את המצב המשפטי הנורמטיבי הקיים במדינת ישראל בכל הקשור לנטל המס המוטל על רכישה עצמית של מניות, נרחיב את הדיון באשר למגמות הסותרות הקיימות בתחומים אלה, וההתנגשות בין הוראות חוק החברות¹, לבין הוראות פקודת מס הכנסה², דבר העשוי לעורר מחלוקות בדבר אופן ושיטת חישוב המס ברכישה עצמית של מניות. כן נתייחס לפסיקה הקיימת בתחומים אלה, ואשר גם בה נמצא קיום סתירות בפרשנות המשפטית בסוגיות בהן עסקינן. בנוסף, נייחס פרק לדין הרצוי, ודעה אישית בנושא, וסיכום מצב הדברים שיובאו בגוף העבודה להלן. מיסוי רכישה עצמית של מניות : על מנת לתחום את גדר המסגרת הנורמטיבית, נניח כהנחת עבודה לצורכי רשימה זו, כי קיימות 2 דרכים לביצוע רכישה עצמית של מניות, האחת, רכישת מניות מבעל מניות בחברה, על ידי החברה עצמה, השנייה, רכישת מניות על ידי בעל מניות בחברה, מבעל מניות אחר בחברה. במצב דברים כנזכר מעלה, יש לבחון לצורכי העבודה בה עסקינן את שאלת המיסוי של רכישה עצמית של החברה, ואת שאלת המיסוי של רכישה עצמית ע"י בעל מניות בחברה, מבעל מניות אחר בחברה. בנוסף, יש לענות על השאלה, מה דינה של החברה בעת ביצוע רכישה עצמית על ידי החברה, ומה חבות המס, אם בכלל קיימת כזו, באשר לחברה עצמה, ומה הסיווג שיש ליתן לעסקת רכישה עצמית של מניות על ידי בעל מניות בחברה, מבעל מניות אחר בחברה ? ומה הסיווג שיש ליתן לחברה במקרה רכישה עצמית מבעל אחד ע"י משנהו בחברה ? והאם רכישה שכזו מקימה חבות במס על החברה, ומה החבות במס כלפי בעלי המניות במקרה שכזה, הן חבות המס לגבי בעל המניות הרוכש ברכישה עצמית מניותיו של בעל מניות אחר בחברה, והן חבות המס של בעל המניות המוכר בחברה ?

המסגרת הנורמטיבית :

חלוקת מניות, קבועה מבחינת

הגדרה, כבר בסעיף 1 לחוק החברות³ בו נאמר כי : "חלוקה – מתן דיבידנד או התחייבות לתיתו, במישרין או בעקיפין, וכן רכישה",⁴. (ההדגשה אינה במקור). רואים אנו אפוא כי קיימת הבחנה בחוק החברות⁵, בין הפחתת הון על ידי חלוקת דיבידנד לבין הפחתת הון על ידי רכישה עצמית. רכישה הוגדרה בחוק החברות⁶, כד : " רכישה", - רכישה או מתן מימון לרכישה, במישרין או בעקיפין, בידי חברה או בידי חברה בת שלה או בידי תאגיד אחר בשליטתה, של מניות החברה או של ניירות ערך שניתן להמירם למניות החברה או שניתן לממשם במניות החברה, או פדיון של ניירות ערך בני פדיון שהם חלק מהונה העצמי של החברה בהתאם לסעיף 312 (ד), ולרבות התחייבות לעשיית כל אחד מאלה, ובלבד שהמוכר אינו החברה עצמה או תאגיד אחר **בבעלותה המלאה של החברה**,⁷. (ההדגשה אינה במקור).

מהאמור עולה, כי רכישה עצמית של מניות על ידי החברה, הינה למעשה דרך של חלוקת נכסים לבעלי המניות (המוכרים את מניותיהם במקרה בו עסקינן), ע"י תשלום לבעלי המניות המוכרים את מניותיהם לחברה. מבחינת נטל המס, וההגדרה של אירוע הרכישה העצמית של מניות ע"י החברה עצמה, בשאלה שהצבנו לעצמנו כהנחת העבודה הראשונה לצורכי רשימה זו, נציין כי רכישה עצמית של מניות אינה

¹ חוק החברות התשנ"ט, 1999.

² פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] התשכ"א – 1961.

³ הע"ש 1, שם סעיף 1.

⁴ הע"ש 1, שם סעיף 1.

⁵ הע"ש 1.

⁶ הע"ש 1.

⁷ הע"ש 1.